Після конфіскати — другий наклад.

Ч. 213 (10.596). Львів, пятниця 25. вересня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.

Конто почт. щад. 145.322.

Адреса для телеграм: „Діло" Львів.

Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передпол. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунія 150 леї, Болгарії 7·50 зл. Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 СОТ.

Літературна переписка і дійсність.

А саме польські письменники і публіцисти, згуртовані в ріжних товариствах і союзах, за підписами нобілів польського демократизму Вацлава Серошевского, Стефана Жеромского, Яна Льорентовича, Владислава Реймонта, Леопольда Стаффа, Юліяна Каден-Бандровского і Стефана Кшивошевского звертаються до французьких літераторів, які 29. серпня 1925 підписали протест проти білого терору в Польщі, заперечуючи його істнування.

„Шановні панове товариші! — починається письмо польських літератів. — Ми все з пошаною і радістю читали ваші твори. Отже з болем і здивуванням побачили ми ваші підписи під неслушним обвинуваченням нашої вітчини, яка ледве що вийшла з підземелля неволі і мусить в незмірно тяжких умовах будувати своє нове життя".

Після такого мінорного вступу йде обвинувачення двох сусідніх держав: Німеччини й „Росії", що вона — мовляв — насилає до Польщі злочинців, які перепиняють Полякам в „творчій праці".

„Більшість нашого громадянства — читаємо далі — є противна карі смерти, але скоро вона ще істнує в кодексах, над яких зміною працюємо, суди, стараючись пристосовувати її якнайрідше, роблять це, очевидно, у випадку особливо лютого вбивства. Всякі судові присуди є незмірно утруднені ще й тому, що злочини доверщуються під покришкою мнимо ідейних кличів. Колиб ви хоч трохи завдали собі труду, щоби пізнати дійсне положення річей, то не підписалиб ви вашого неслушного протесту. Ви довідались би, що в Польщі, хоч істнує як і деинде партійна боротьба, нікого не переслідується за переконання, лише виключно за вчинки злочинні і неправні. Ви довідались би теж, що хоч у нас заведено переходово суди зі скороченим ходом процедури, то одначе вони є пристосовувані в дуже рідких випадках".

Такі і цим подібні вияснення мінорно-сентиментального характеру розводять панове письменники аж до знуди, обвинувачують комуністів і твердять, що

„важкі досвіди 150 літ неволі, повних нечуваної боротьби, моря крови і сліз, невинагороджуваних культурних втрат — навчили нас бути обережними. Хочемо йти нашою власною дорогою до свідомої будучини людськости".

А чиж так само від основ не будовано чехословацьку республику, а прецінь там комуністична партія є такою самою легальною, непереслідуваною партією, як кожна инша. Таж Німеччина має одну з найбільших комуністичних партій! Таж там також велася й ведеться боротьба між комунізмом і буржуазією! Але чи тому та партія має бути поза законом і то в демократичній республиці? Або чи не є на легальному становищі комуністична партія у Франції?

Чи нпр. відомо вам, шан. панове, вам, згуртованим в клюбах, товариствах і союзах, що польська адміністраційна влада три рази відкинула статут професійного товариства українських письменників і журналістів, а на зроблений відклик центральна влада, як звичайно, коли йде про Українців, й досі не дає ніякої відповіди. Чи відомо вам, що польська влада відмовила зареєструвати статут українського товариства опіки над вязнями, підписаного не якимись „антидержавниками", „чельожльниками", „революціонерами", але поважними крилошанами, — мовляв — тому, бо вязнями „опікується держава". А прецінь такі товариства істнували на всім просторі царської Росії і досі істнують вони в б. Конгресівці, як спадщина по цараті.

* * *

Дальші заходи в справі побитих.

Крім попередніх заходів оборонці побитих внесли обширне письмо до през. апеляційного суду у Львові, домагаючись:

1) побачення з пошкодованими вязнями з метою інформації про побої, щоби розпочати судові кроки проти виновників;

інж. Мельника (до того людини хорої на груди) дозволу допустити до оглядин його приватного лікаря д-ра М. Панькевича;

3) з огляду на недугу інж. Мельника дарування решти „дисциплінарної кари".

4) дозволу щоденного побачення з хорими і несення їм помочі і дозволу достарчувати їм домашні харчі в границях дозволених лікарем.

Письмо пос. Войтюка.

Як ми вже згадували, у звязку з голодівкою звернувся 19. п. м. пос. Войтюк до міністра справедливости Жихлїнського з письмом, в якому коротко подає згідні з постановами закону і всупереч тим постановам незаспокоєні домагання політ. вязнів, яке кінчить отсими словами:

„В імени Комун. Посольської фракції звертаюся до Пана Міністра Справедливости з домаганням негайно зарядити сповнення слушних вимог політ. вязнів у вязниці при вул. Баторія у Львові і потягнути до відповідальности винних знущань над вязнями".

Голодівку перервано в неділю 20. ц. м. рано.

Телеграма оборонців.

Після всяких можливих і безуспішних заходів у судових й адміністраційних чинників з метою зліквідувати голодівку, оборонці, не бачучи ніякого виходу, звернулися до міністерства справедливости, редакції „Роботніка", соїм. клюбу „Визволення", клюбу ППС, Жид. клюбу і г. „демократично-експортового" мін. Тугута з телеграмою такого змісту:

„Політичні вязні у Львові голодують вже семий день з приводу неузглядження найпримітивніших, законно усвоєних домагань. Управа тюрми наложила на них остру дисциплінарну кару. Знесилених і горячкуючих вязнів насильно втягнено до пивничних келій.

Коли оборона просила, щоби побитих оглянула лікарська комісія, їй відмовлено. Слідчий судя дозволив на розмову з вязнями в його присутности під умовою, що не будуть питати, чи їх бито. Судові власти заслоняються некомпетенцією. Просимо міністерства негайно прислати делеґата для розсліджения на місці причин і перебігу інциденту та переслухання оборонців. За групу адвокатів: *Глушкевич, Айсер*".

Приїзд делеґата.

У відповідь на заходи адвокатів й інтервенцію сен. Черкавського приїхав з Варшави до Львова делеґат мін. справедливости п. Скибінскі. Довший час конферував він з оборонцями та обіцяв перевести слідство в справі побиття. Домагання політ. вязнів, за які довелося їм голодувати сім днів

приняв делеґат міністерства зовсім скромними і згідними з тюремним правильником. На приказ п. Скибінского скасовано заборону подавати вичерпаним голодівкою вязням харчі, припинено адміністраційну кару, дозволено на побачення з рідньою, на подавання книжок, ґазет і т. н.

Очевидно, п. делеґат мін. справедливости тільки тоді дасть повну сатисфакцію ображеній людській гідности, коли припинить в урядуванні

та переведе вичерпуюче слідство проти них.

Протест Нар. Орґанізації Українців міста Львова.

Народня Орґанізація Українців м. Львова на зборах в дні 20 вересня ц. р. ухвалила піднести рішучий протест перед цілим культурним світом

Red. czas. „Diło" Pr. 690/25. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny jak Trybunał prasowy we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Diło" Nr. 210 (10.593) z dnia 20. września 1925 r. w artykułach pod tytułem: 1) „Za tiuremnymy muramy" a) w ustępach od początku tego artykułu aż do słów: Jak nas powidomlajut', b) między słowami: weczerom jawyłasia policja... a U wiwtorok kryky i c) między słowami: maje wyszy namiry... a: W czetwer widbułasia, 2) W rubryce ol. „Opowistky" treść całej pisy notatki zawieraza znamiona ad 1) a) b) występku z § 300 ustawy karnej, ad 1) c) występku z § 300 ustawy karnej 2) przekroczenia z § 298 uk. uznał dokonaną 19. września 1925 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 15. XII. 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów dnia 21. września 1925 r.

Niemiedowski

Під стягом „демократії“.

Промова сенатора М. Черкавського на пленумі сенату 17. вересня 1925. р. при обговорюванні земельного закону.

(Продовження.)

Польща переводила польонізацію наших земель, прикриваючись усе якимсь плащиком. Раніше наїзники оправдували свої наїзди високим завданням несення культури на Схід — і забирали батьківську землю нашим боярам, які під культурним оглядом стояли багато вище від тодішніх Поляків, прилучаючи ці землі до т. зв. коронних дібр, що їх поділили потім між польську шляхту. Потім загарбується землю в нашого вільного селянина буцім то в імя ріжних вищих загальних інтересів господарської натури. Опісля зі святим хрестом іде на схід польський ксьондз, щоби на „справжню“ католицьку віру навертати „схизматиків“, при чому під ріжними мотивами й на ріжний лад забирається в отих „схизматиків“ церковну землю, будинки, православні церкви й монастирі. Скількість костьолів зросла, їх маєток теж росте, але меншає маєток православних церков, монастирів і церковних братств і меншає їхній вплив на український і білоруський нарід, а це знову відємно відбивається на культурному рівні нашого народу. Ведеться робота по суті антикультурна й антихристіянська, але польське громадянство називає все це виконуванням через костел якоїсь історичної місії польського народу на сході. Наш нарід, який на своїй батьківській землі завсіди творив і тепер творить більшість, завдяки тим антикультурним і антихристіянським польським впливам і завдяки дії вашій ославленій історичній діяльности на сході, є позбавлений великої частини своїх земель, свого національного багацтва, і примушений нераз кидати свій рідний край та еміґрувати, як це діється головно у Східній Галичині. Але все воно находить у вас оправдання „завданнями великого історичного післанництва Польщі“.

Тепер знову, після якоїсь перерви, розпочався екстермінаційний похід Польщі на наші землі. Знову хотять заселити нашу землю чужим нашому народові елементом, і тепер це заселювання, це видирання нашої землі, має відбутися вже не лише в імя ославленого месіянізму польського народу, але і в імя демократизму. Сучасна польська демократія, яка взяла головну участь в поході проти нашого народу, висунула сучасне модне гасло — демократизм.

Дійсно, світова війна принесла з собою необхідність демократизації земельної власности, необхідність віддати її в руки працюючого народу, але народу місцевого. Наш нарід і на західно-українських землях був вже близький зреалізування свого ідеалу — отримання в якийнебудь спосіб у своє посідання землі з того запасу, що творить його національний депозит. Але прийшла польська влада і насадила польського осадника, котрий ані не приніс собою жадної користи для рільної культури, ані теж жадного демократизму, але за те місцевій людности наробив чимало шкоди і пакости. Не буду наводити тут чисел, скільки осадників сидить вже на землі, политій потом і кровю нашого селянина, осадників, спроваджених сюди на основі закону з 1920 р. Їх сидить вже на землі далеко більше, ніж подає це офіціяльна статистика, яка взагалі багато справ представляє наскрізь тенденційно. Вони то наших малоземельних і безземельних селян, позбавлених навіть надії на отримання землі, випихають на еміґрацію хочби навіть до далекої Арґентини. А тимчасом тут, у соймі й сенаті, препарується новий закон, який вже систематично має спроваджувати на українську й білоруську територію ще більші ватаги польських осадників і зі ще більшою силою має викидати наш бідний нарід з його батьківської землі на чужину.

Правда в цьому законі кажеться про земельну реформу в цілій державі. Але ту земельну реформу мається перевести в цілій державі протягом 10-ти літ, а уряд має право щорічно парцелювати встановлений контингент землі в тих воєвідствах і повітах, які він на разі уважатиме найбільш відповідними для своїх планів. Не підлягає сумніву, що в першім році після введення в життя того закону і в слідуючих кількох роках буде визначена для парцеляції й осадництва передусім земля на т. зв. східних кресах, куди польська демократія вічно заохочує своїх земляків переїзжати.

Отже передусім будуть кольонізовані наші землі; запас землі на кресах буде розпарцельований поміж тих ріжних кандидатів, про які говорить ст. 52. закону... (сен. Зубовіч: „Відки ця певність?“)... Маємо вже досвід... і лише може якісь відпадки нашої землі дістануться нечисленним одиницям з місцевого населення; може їм дістанеться щось з церковної землі і то лише тому, що не годиться якось землю православної чи унійтської церкви віддавати римо-католицькому Полякові. Переважна частина контингенту землі буде віддана Полякам, і таким робом на наші землі нахлине знову повінь б. польських жовнірів, їх жінки, вдови, всілякі польські абсольвенти рільничих шкіл і т. д.

(Докінчення буде.)

Розбіжности.

Реасумція сенатської поправки до арт. 26. земельного закону. — Дальші поправки. — Сецесія Українців і Білорусинів.

По перерві понеділкового засідання сенату наслідком сецесії „Визволеня“, „Пяста“, хадеції та ППС. витверезилися, видно, усі сенатські групи та почали зовсім спокійно продовжувати голосування над земельною реформою у вівторок.

На самому початку засідання заявив керманич міністерства рільних реформ, що уряд добачує суперечність між принятими поправками до арт. 26 і 27. Справлений артикул 26 накладає на уряд тягарі, яких висоти тепер навіть не можливо передбачити. На те заявив марш. Тромпчиньскі, щб допустимою є реасумція. Поправку цю фактично зреасумовано 43 голосами проти 12 при повздержавшихся від участи в голосуванню клюбів ХН. і ЗЛН.

По залагодженню того приступлено до дальшого голосування над слідуючими поправками: До арт. 31, що трактує про спосіб виплачування належитостей за примусово викуплені маєтки, принято комісійну поправку, яка усталює, що плата за примусово парцельовані маєтки має реалізуватися частинно в готівці, частинно в земельній ренті номінальної вартости або згідно з курсом, який усталить міністер.

До арт. 51. принято теж поправку комісії про те, що від участи в парцеляції виключаються карані за провини проти польської держави, за дезерцію з польського війська і ті, що безправно брали в посідання чужу землю. В точці, яка обговорює право набування землі з дібр мертвої руки, замінено одно слово „виключно“ на „переважно“. У справленому виді ця точка 51. арт. каже, що землю з дібр мертвої руки мають право набувати не „в и к л ю ч н о“, а п е р е в а ж н о громадяне тої самої церкви і віри.

При голосуванню над 52 арт. відкинено поправку Українців та Білорусинів, яка змірала до забезпечення першенства при парцеляції місцевому населенню. Н а с л і д к о м т о г о у к р а ї н с ь к і т а б і л о р у с ь к і с е н а т о р и о п у с т и л и с а л ю з а с і д а н ь. Сенат відкиненням тої поправки ще раз підкреслив, що в законі мова йде перш за все про кольонізацію та осадництво на українських і білоруських землях.

До 53 арт. додано три нові уступи, на основі яких уряд видасть припис про речинці, до яких набувші землю при парцеляції мусять загосподаритися. Коли нові власники до приписаного речинця цього не вчинять, то уряд матиме право уневажнити продаж.

До 56 арт. принято поправку, на основі якої при парцеляції взірцевих господарств першенство в набуванню землі мають свояки власника у першій степені посвоячення, що мають рільничі кваліфікації. Вони набуватимуть ту землю по цінах викупу її державою.

До арт. 68 принято комісійний додаток з поправкою сен. Бузека, що до часу вирішення відклику майно не може бути вміщене на листі маєтків призначених до парцеляції та не може бути викуплене державою.

На кінець принято поправку, на основі якої вірительности інституцій довготермінового кредиту в заставних листах, обтяжуючих ґрунти, примусово викуплені, переходять з правила на скарб держави, а той переливає їх на нових власників ґрунту, при чому принятий довг буде виключений з оцінки викуплених нерухомостей.

Таким чином у вівторок до 1-ої години сенат справився з цілим законом, надавши йому неподібний майже вигляд до того, який ухвалив сойм. Тепер вертає закон знова до сойму, це напевно стане наново предметом завзятої боротьби між поодинокими партіями.

Політика ґарантійного пакту і німецькі націоналісти.

Приготовлювана конференція міністрів закордонних справ від імені держав, що мають підписати ґарантійний пакт, має, крім численних тимчасових неясностей, одну неясність першорядної ваги для долі пакту: — це становище німецьких націоналістів, яких вплив на всю політику Німеччини є дуже значний. Коли европейські міністри зберуться в Люцерні або Берні, хто зна, чи в Берліні кабінет сто:

Д-р ІВАН БРИК.

ЗІ ЛЬВОВА У ПРАГУ.

Ми з дружиною рішилися їхати не на Краків а на Лавочне. Дорога тяжча і менше вигідна, але яке вдоволення просто з рідної землі вскочити в Чехословаччину. Минаємо стації, проїздимо залиті водою простори. Перед нами стає образ галицької господарки і... марево бідування народу.

„Dębina“, „Hrebenów“, „Sławsko“. Сонце розбиває задуму верхів. Опір шумить жовтий, грізний. А на серці сум. Хотілосяб повторити за Лепким: „Гей ріко! — однакі наші шуми, в тобі хвилі грають, в мені думи“.

Лавочне. Ревізія паспортів і клунків. Залізнича, митова і поліційна служба польська і чехословацька. Поведення польської служби — треба бути справедливим — культурне і поправне. Чеський митовий службовик трохи за енергійно шукає за тютюном.

Товаровий поїзд, а при ньому один особовий віз. Їдемо, а з нами поліційна і митова служба обидвох сусідуючих держав. Границя. Справедливим, демократичним рішенням побідних держав прорубана на живому тілі українського народу. Стація. Читаємо „Скотарске — Skotarsko, а далі „Воловець-Volovec“ і т. д.

Я нагадав собі, як їздив туди перед війною. Тоді я читав написи „Volócz“, „Kissolyva“, „Kishidwég“, „Beregszentmik'ós“. Хто догадавсяб, що це Воловець, Скотарське, Пасіка, Чинадієво, що це українська земля?

Ні — такі чисто мадярська.

І перед моїми очима станув увесь звіринний мадярський шовінізм, уся некультурність, що містилась у фразі „nem tudom“ уся глупота і короткозорість в політиці. Мені пригадалися слова Мадяра товариша з неволі: „Нашим змаганням є, усі народи Угорщини змадяризувати. Робимо це в імя культури, бо наша культура найбільша і найстарша“. Я тільки всміхнувся. Жаль мені було того божевільного мегальомана і глупого ігноранта. Гірко закпила собі з них доля, тяжко покарала історична Немезида.

У Скотарськім всідають у наш віз мущини і жінки. Гарно й чисто одягнені. Здорові і певні себе. Полилась голосна українська мова. Кондуктор теж говорить по українськи. Навязуємо балачку. Пізнають, що ми свої з Галичини. Питають про наше життя-буття. Чували про голод, повени й инші благодати. Самі з Чехословаччини вдоволені, „бо тепер хрестянин — чоловік, а давнійше собака“. Тільки брак заробітків, тай біда, що „добиток тупий“ в порівнанні з цінами в місті. Тепер їдуть на вижен у Косину.

Мукачів. Прощаємо наше миле товариство і висідаємо. Говоримо по українськи і нас розуміють, навіть Жидок, власник однокінки, що давнійше „не розумів ні слова“. Всідаємо і їдемо, а з поїзду несеться ще довго гомін української пісні.

Мукачів, чисте, гарне містечко, зовсім не подібне до наших брудних галицьких. Написи на вулицях і вивісках головно українські. Міст на Латориці. Далі село Підманастир, а там на горі величній, жовтий Василіянський манастир з церквою.

Гостям зі Львова раді. При перекусці довга, щира розмова. Розпитуємо себе взаїмно. Опісля оглядаємо церкву, внутрішнім улаштуванням більш зближену до православної, сад, винниці. Високі горби і роскішна, багата долина. А серед неї мов чортом кинена скеля, а на ній замок Ракочих. Суворо глядить в сторону другої кріпости-манастиря. Віковий грабіжник-ворог української церкви і народу. Оглянув я теж і досить цінну, переважно богословську бібліотеку.

Товариство оо. Василіян зробило на нас якнайкраще враження. Усі три отці Б. Р. і Г., люде інтеліґентні, висококультурні і товариські. Вониж таки наші з Галичини, але виховують уже покоління з місцевого населення. Цілою душею віддані церкві і народові. Важкий і відповідальний їх обовязок. Тому не дармують, а працюють, не жалiючи здоровля, щоби вдержать нарід при церкві, а через те і при своїй народности.

Мадярони ще не перевелися. Такими є більшість гр. кат. парохів. Нарід ненавидить їх щиро, гонить зі села і під впливом агітації переходить на православя — на жаль обрусительне, московське. У московську дудку грають і мадярони. Проти одних і других, однакових ворогів української ідеї йде бій завзятий, але успішний. Живе слово, жива чиста ідея роблять своє.

Попращали гостинних господарів і вернули на стацію. Купую білети, говорю по українськи і дістаю такуж відповідь. Всідаю до поїзду. Ще кілька стацій і на малій стації Батьо всідаємо до поспішнього, що кошицько-богумінським шляхом везе нас прямо г Прагу.

стиме так мішно, що вважатиме себе авторитетним, щоби покласти підпис під пакт від німецької держави.

Загальна політична ситуація Німеччини є досить складна. Її уряд, коли діло йде про внутрішну політику, схиляється досить на право, а з огляду на міжнародні обставини приневолений вести закордонну політику в лівою орієнтацією. Від довгих місяців німецькі консервативісти ведуть завзяту кампанію проти міністра зак. справ Штреземана.

Минулого тижня саксонські націоналісти зібрані в Дрездені зробили на нього головну атаку. Хоча вони не є всією партією і не мають права виступати як її представники, проте їх голос немаловажний, коли зважити, що резолюція, яку вони прийняли, була наслідком промови одного з найсільнійших провідників нім. націоналістів, Гергта. Ця резолюція каже, що націоналістична партія не може погодитись на договір, „в якому Німеччина, в такій чи иншій формі, мала би зректись територій, що їй відобрали“; далі, що обовязком партії є перешкодити вступові Німеччини до Ліги Націй, заки союзні держави не обіцяють нім. урядові, що здійснять домагання засолані їхньою партією.

Які-ж це домагання? Вони не торкаються самої евакуації кольонської смуги або свободи рухів Німеччини щодо її східних кордонів; вони звертаються проти основних принціпів пакту европейської взаємної ґарантії, себто вдержання тимчасового стану навіть на Заході, витвореного версайським договором. Німецькі націоналісти заявляють щиро та голосно, що хочуть назад відобрати від Франції Альзацію та Льотарінґію і вальонські кантони Евпен-Мальмеді-Сен-Віт від Бельґії, і тим самим перечеркують 10. статтю „Ковенанту“ Ліґи Націй, яка каже, що держави, підписуючи ґарантійний пакт, зрікаються всіх агресивних думок.

Коли прирівняти ці домагання з провідною думкою промови канцлера Лютера, виголошеної в Ессені, підчас останніх відвідин Гінденбурга в Рурщині, побачимо, що між поглядами уряду і націоналістів істнує ціла безодня. Лютер заявив, що вся німецька політика цих останніх літ була подиктована потребою освободити Рурщину з евакуації і що цей успіх був наслідком участи Німеччини в льондонській конференції при вирішуванню справи репарацій. Виходило би з тих суперечних становищ, що міністерська кріза в Німеччині неминуча.

Одначе кампанія націоналістів проти Штреземана є до цього часу без наслідків. Вони є трохи в клопоті: коли пішли би за поглядами свого міністра зак. справ, тоді мусіли би перечеркнути всю свою програму, колиж спричинять крізу уряду, тоді можуть утратити свій дотеперішній вплив на політику уряду, завдяки співучасти в ньому. В такій ситуації находились вони і минулого року, коли мали висловитись про становище до пляну Дова: поміркованї елементи зрезиґновано рішили прийняти льондонську умову, а крайні заявили про своє явно неґативне становище.

Штреземан загрозив дипльоматичним натяком націоналістам, що коли спричинять крізу в уряді, уряд візьме участь в міжнародній конференції міністрів, забезпечивши собі піддержку, при помочі свого иншого складу, себто спершись на лівійших елементах. Ця загроза помогла при нарадах уряду з партіями що до умовин, на яких Німеччина має підписати ґарантійний пакт, націоналісти висувають покищо домагання негайного опорожнення Францією кольонської смуги. Таке домагання вложило би на німецьких делегатів чималий тягар при переговорах і утруднило би їх ролю. У всякім разі німецькі націоналісти не мають наміру робити таких труднощів, щоби уряд не міг узяти участи в міжнародніх нарадах над пактом.

Покищо боротьба в німецькім кабінеті ведеться довкола питання, в якій мірі німецькі делегати будуть уповноважені підписати пакт і від яких домагань, заздалегідь на них накладених, залежатимуть їх компетенції. Панує погляд, що німецький уряд візьме участь у переговорах і що в його кабінеті не виринуть надто поважні комплікації.

Німецько-чеське залицяння.

Пропозиції чеського уряду зроблені Німеччині, щоби підписати спільний ґарантійний пакт є останньою сензацією европейської дипльоматії. І німецький уряд і польський заявляють, що чеський мін. зак. справ зробив їм справжню несподіванку. Німеччина приміняла пропозицію дуже радо, а офіціяльний орґан нім. міністра закордонних справ „Теґліхе Рундшав“ добачує в цій пропозиції доказ, що дотеперішні методи приготування европейського ґарантійного пакту д-р Бенеш не вважає вичерпуючими та вповні доцільними. Такий крок Чехословаччини треба, на думку Німеччини, вважати поважним поступом, з огляду на наміреyу конференцію міністрів закорд. справ головних держав; ще недавно Чехословаччина вповні рахувала на Францію, нині пробує власних сил. Одначе надія, щоби таким робом зєднати західні спірні питання зі східними є невиправданою.

У кожному разі німецький уряд стоїть на становищі, що спершу треба скласти західний пакт, а щойно тоді прийде черга на східний.

Чеська преса покищо стримується від коментарів. Вона вважає крок Бенеша дуже зручним тактично. Німеччина має дати перша відповідь, як ставиться до такої пропозиції. Одночасно виринає питання якого рода має це бути пакт: чи аналогічний до ґарантійного, який мав би принести розвязку справи забезпечення кордонів та національних меншостей у Чехословаччині, чи це звичайна умова, що має охопити справи другорядного значіння: як труднощів при переїзді кордонів, пашпортів, перевозу краму і инші юридичні питання. На випадок, як би це був ґарантійний пакт у роді франко-німецького, тоді і Штреземан і Бенеш надибали би чималі труднощі в лоні свого уряду.

Польща.

Санаційні проекти Ст. Ґрабского не є ясні для самого м—ства фінансів. Воно видало два офіц. комунікати. В одному з них кажеться про виготовлювання рамового законопроекту (чи кількох проєктів про поодинокі господарські справи), який вже до суботи п. тижня буде предложений ad hoc покликаній Тимчасовій Господарській Раді, після чого піде на апробату сойму й сенату. За те в другій офіціяльній енунціяції м—ства фін. заповідається „ряд законів, що мають на цілі опанувати нинішню трудну господарську ситуацію та які є випливом загальної програми уряду“: в цій другій енунціяції заперечується поголоскам про намір Вл. Ґрабского жадати нових уповноважень — а проте невідомо, що значила перша згадка м—ства фін. про рамовий закон.

Буджет на 1925 р. викликує у самого премієра й мін. фінансів Вл. Ґрабского дезорієнтацію: на липневій довірочній нараді у маршалка сойму признав він необхідним зменшити буджет, за те 21 п. м. на Фінансовій Раді заявив, що нема мови про зниження буджету нижче двох міліярдів, — після чого в міністерстві фінансів закомунікували журналістам, що буджет буде зменшений на 10 прц.!! Марш. Ратай заявив, що є рішучим сторонником редукції буджету.

Рада оборони державного господарства на зразок ради оборони держави, що функціонувала в 1920 р., мала би повстати згідно з проєктом деяких сенаторів, які на „пайку“ у марш. Тромпчиньского називали нинішню господ. ситуацію в Польщі гіршою від воєнної катастрофи.

Польсько-німецькі торгов. переговори у Берліні прийняли за підставу нарад розпорядження польського уряду в обсягу політики заграничної торговлі.

Польсько-данціґські переговори в справі управильнення консулярних звосин розпочалися в будинку м-ства заграп. справ у Варшаві.

Справа військового постачання — спеціяльно щодо достав збіжжа — була предметом міжміністеріяльної наради у Варшаві під проводом мін. зем. спр. Яніцкого. Ця нарада стояла безумовно у звязку з щораз численнішими ошуканчими аферами у військових доставах.

Торговельний біланс за останні місяці представляється так: в липні заграничний імпорт виказував суму 173 міл. зол., в серпні 116 міл. Експорт в липні — 86 міл., в серпні 104 міл. Можливо, що з відпаденням з позицій імпорту америк. муки, торгов. біланс прийде у вересні до відносної рівноваги. За те драконські реґламентаційні розпорядження, стримуючі імпорт, підвищили краєву дорожнечу: заталано одну діру, повстала друга.

Нова Мацохіяда.

Щораз пікантнійші моменти з-за куліс кармелітської трагедії.

Здається, що нині можна вже писати про нову „Мацохіяду“ в монастирі оо. Кармелітів у Львові без питайника. Дальше питаний на новіції вбийник кс. Ідеца монах Копач подав як причину злочину вкусь жінку. Одначе по кількох речинцях він замовк і не можна було добути з нього жадних близших вияснень. Можливо, що вияснить це найдена в келії злочинного монаха широка кореспонденція та численні фотографії. Те, що мали є ще назвати кс. Копача божевільним і ллючи крокодилячі сльози над його умовою недугою — виправдати його злочин, не дошукуючись ніяких инших і глибших можливих причин убивства, вказує м. и. опінія варшавського лікаря — психіятра д-ра Яна Незьмена. Застерігшись, що його думка має характер здогаду, д-р Незьмен каже, що „не підлягає сумніву, що кс. Копач був анормальний у сфері сексуальній“, і допускає можливість еротичних уроєнь гомосексуального характеру.

В усякому разі наші дотеперішні увага про дивоглядні відносини в польських монастирях, до яких приймають такі індивідуя і в яких панує така широка „свобода рухів“, показуються цілком слушними. Очевидно, львівська преса відомого відламу дальше грає ролю „наївного“ паравану для дегенератів і злочинців у монашій рясі. Лише „Дзєннік людови“ зважується на більш отверте трактування афери і вказує на деякі її скандальні моменти. І так „Дз. Л.“ повідомляє, що сусіди монастиря, в якому доконано злочину, оповідають про пиятики й забави в монастирі. До монастиря сходились з міста ріжні ксьондзи і „широко бавились“. Веселі пиянські пісні стягали нічю з поблизьких кошар жовнірів, які під вікнами монастиря прислухувалися тим забавам. Команда кошар була приневолена поставити навіть варту під муром монастирського саду! Можна уявити собі, які там ділись вакханалії.

Той самий „Дз. люд.“ під заголовком „Еротичні насмішки (drwinki) в монастирі“, покликуючись на звідомлення „Газ. поранної“, задає такі питання:

1) „Чи вже так погано стоїть справа з кандидатами до монашого стану, що перед прийняттям до монастиря не віддано кс. Копача лікарським оглядинам? 2) Якщо кс. Копач захворів на сифіліс ще перед матурою, то невже підчас півних теольоґічних студій в духовній семінарії ні один з префектів не поцікавився цим випадком цієї важкої недуги? 3) Якщо кс. Копач поводився анормально як сотрудник у Перемишлі, то навіщо післано його в дарунку оо. Кармелітам у Львові замісць віддати його на клініку або під обсервацію на Кульпаркі? 4) Як це було з переслідуванням й еротичними насмішками з кс. Копача, який як священик був — цілком слушно — несміливий і длячого він падав жертвою насмішок, які були такі докучливі, що він думав навіть про самогубство, а потім убив ґвардіяна — кс. Ідеца? Урятувалися „жартуни“ кс. Пілінa з Бонішовець і сам провінціял кс. Бриєк. Ці „жарти“ й барашкування в домівці оо. Кармелітів живо нагадують сцени з „Декамерону“ Бокачія, де теж була горівочка і кармелітанка, а не було лише сокири.“

Видно, що всі ці запити і раніше висловлені сумніви і здогади не є позбавлені ґрунту, коли сама „Газ. Поранна“, яка поміщує зворушливе „інтервю“ з зразковим іґуменом Кармелітів кс. Бриєком, повідомляє, що варшавські верховні духовні власти негайно після укінчення поліційного слідства розпічнуть „енерґійне“ розслідження монастирських відносин.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Передостаннє число „Діла“ дало змогу прокураторському олівцеві широко розмахнутися. І так жертвою того розмаху впали два кінцеві уступи з „передової статті п. з. „Марево куратеві“, велика частина статті п. з. „За тюремними мурами“, цілий малий фейлєтон крім заголовку, кінець статті п. з. „Нова Мацохіяда!?“ та одна оповістка. Натомісць в останньому числі „Діла“ жертвою того розмаху впали ціла передова стаття разом із заголовком а навіть інтерпеляція сен. М. Черкавського. І стаття і інтерпеляція трактували про ту саму справу, а то про положення політичних вязнів у львівських тюрмах.

— **Траґічна смерть.** З Ковля надійшли відомости, що тамошня поліція, довідавшись від своїх конфідентів, що трійка пошукуваних нею осіб, а то Вальчука, Редчука і Семенюка ховається в хаті одного господаря в селі Верба, окружила їх в тому хаті та почала обстрілювати. Обложені боронилися і не зважаючи на просьби та намовлювання до здачі відстрілювалися. Коли один з них Вальчук упав від поліцейської кулі, то два инші підпалили хлів і в ньому спеклися, бо хліва ніхто не ратував. Не дозволила поліція.

— **Траґічна смерть о. В. Заяця в хвилях ріки.** Дня 2. п. м. між 4 і 5 год. по полудні нагрянула на Лемківщину страшна буря з громами, блискавицями та злевним дощем. Наслідком тої бурі півночі стемніло так, що люди мусіли світити світло по хатах. Громи спалили в селі Поляни дві хата та вбили хлопця. В такий час вертав фірою домів до Санока парох Полянної і декан о. Володимир Заяць вкупі з тамошнім посесором. Коли повертаючі переїздили ріку, нагло прибула вода розірвала віз та пірвала зі собою о. Заяця і посесора. Фірманa витягнули живого на беріг ще живого, а о. Заяця найдено далеко від того місця на березі аж на слідуючий день неживого. Посесор, що вмів плавати, з бідою вратувався. Покій...

Переїзд*мо Словаччину. Написи словацькі, скрізь чується словацьку мову. Розклади їзди словацько-мадярські. Для тої жменьки Мадярів (на Словаччині 21 прц.) і їх мову пошановано. Чехословацька республика виконує справді взяті на себе міжнародні зобовязання і меншостей, що вміють за себе постояти, а їх прав не окрадає.

Преґарна країна. Золоті лани пшениці. А далі гори, щораз вищі і вищі. Татри — могутні, дикі, грізні. Якимось дивним холодом від них віє. Спіш, Орава — кість чесько-польської незгоди. Усюди бачиш тяжку працю Словаків.

Цікаво, що багато колись мадярських фабрик стоїть нечинно, бо ринок збуту дуже скорчився, тай з чеським промислом конкурувати не легко.

Танець гір кінчиться. Віздимо на Шлеськ. Замісць струнких ялиць та смерек високі комини, шиби, вежі. Дим, порох, задуха.

Бабуня звітає у возі сміття. Переконуємося, що гиґієнічні приписи не лиш на папері, але їх справді виконується. За плюття на підлогу — 10 К. Станеш на лавку чобітьми — 10 К. Закуриш у возі для некурців — 5 К. Горожане ЧСР. шанують свої розумні приписи. Чужинцям, вони потреби, чемно звертають на приписи увагу, але з своїми поступають строго.

Я був свідком того, як один громадянин перейшов зі запаленим цигаром через віз для некурців. Кондуктор на зазив иншого обуреного громадянина виставив спокійно квиток на заплачених 5 К. кари. Не помогли ніякі оправдання, мусів заплатити. У Богуміні „вороги“ розходяться і чемно здоровлять себе. На увагу стратного: „Я собі вас запамятаю“, паде чемна відповідь: „Запамятайте собі, що треба шанувати розпорядки своєї демократичної республики.“

Переїздимо Моравію. Фабрики, непроглядні поля збіжа і ярини. Це щаслива гармонія хліборобства і промислу. З кошами ярини всідають до поспішного поїзду жінки і їдуть у місто. Їм це оплачується.

Ще краще, багатше в Чехії.

Прага. Золота Прага. Дорога кожному Чехові, а й тому, що прожив у ній довший час. Знав я її добре перед війною. Але тепер не те. Яка велика зміна. Прага теж вже столиця вільного народа, що здвиг храм своєї незалежної держави. Це справжнє велике місто у світовому стилі, повне суєтливого, доцільного, рухливого життя.

(Продовження буде.)

вого, що лишив жінку і 13 дітей, похова- вано в Половнії. Трагічна пригода викли- кала велике враження та сердечне співчуття для родини в цілій околиці.

— **Реєстрація мущин уродж. в 1907 р.** Згідно зі законом про загальний обо- вязок військової служби починається у Львові реєстрація мущин ур. 1907 р., що тріватиме до 15. жовтня 1925 р. Зголо- шуючіся до реєстрації в дотичних комі- саріятах мають принести зі собою: 1. метрику або метрікальний витяг; 2. шкіль- не свідоцтво або індекси; 3. полiційну мельдункову карту. Зголошуючіся до ре- єстрації по 15. Х. будуть карані тюрмою або грошовою карою.

— **Самогубство високого офіцера.** У Варшаві викликало велику сензацію самогубство високого урядника міністер- ства військових справ підполк. Жизнев- ського. Підполковник Жизневскі відібрав собі життя вистрілом з револьвера в день своїх уродин, осиротивши жінку і двоє дітей. Займав він у міністерстві станови- ще віцедиректора III. виділу. Причиною самогубства було те, що він був вміша- ний у відому аферу Юзефа Ґломбінсько- го. Ґломбінскі свого часу взяв великі зачети на доставу для армії, але не тіль- ки, що нічого не доставив, але й сам з грішми щез. У цій справі переслухувано кілька разів Жизневского, а перед кіль- кома днями міністер військових справ завісив його в урядованню. Це й було безпосередньою причиною самогубства.

— **Видавнича Спілка „Діло" коопе- ратива з обмеж. порукою у Львові** взиває своїх членів, по думці § 14. зміненого ста- тута, — затвердженого торговельним судом у Львові, — доповнити свої вплачені уділи найдаль- ше до дня 25. жовтня ц. р. до висоти 100 (сто) золо- тих. Невиповнення цього обовязку в означенім ре- чинці, без окремого по- відомлення почтою кож- дого члена з осібна, буде уважане по постано- вам зміненого і затвер- дженого судом статута за добровільне виступ- лення з членів Видавни- чої Спілки „Діло". 2—3

З судової салі.

Сензаційна розправа на тлі великоміського багна.

Роман Філясевіч, убийник Ст. Корнелі перед судом.

Перший день розправи.

Вже щодо поганих сензацій — так Львів дійсно може претендувати на назву великого міста! Львівська вулиця ніколи не нудьгує, — вона вічно живе атмосферою щораз нових крівавих траґедій, з напруженням слідкуючи за всіма їх таємничими подробицями.

Вчора розпочался у львівському окружному карному суді при вул. Баторого ак перед трибуналом присяжних суддів епільог одної з таких траґедій, що виквітла з великоміського багна. На лаві обвинувачених засів 22-літній „золотий молодець", Роман Філясевіч, син директора львівської промислової школи, який 20 січня ц. р. застрілив на личаківському цвинтарі в обставинах, досіль ще невиясених, свого товарища з дитинячих літ та з пізнійшого безпутнього життя на львівському бруку, 21-літнього Степана Корнеллю, сина радника самоуправного Виділу у Львові.

21. т. ц. р. в 7 год. зрання працюючий на личаківськім цвинтарі у Львові мулярський робітник побачив на одній далекій лавочці трупа молодого елеґантно вдітого мущини. Оглядини ствердили смерть через постріл з револьверу у дуже близькій віддалі. Небіщик лежав навпів на лавці, головою сперший об найблизшу могилу, з правою рукою в кишені пальто й ногами закладеними одна на другу. Така позиція тіла а також брак револьверу й одна чужа мужеська шкіряна рукавичка найдена коло трупа (обі руки денята буди в рукавичках) насували підозріння вбивства, тим більше, що батько денята, радник Корнелля, рішуче заперечив можливість самогубства.

Романа Філясевіча переслухано як одного з перших, ще 22. січня, а то тому, бо стверджено, що пок. Ст. Корнеллю бачили з ним на вул. Пекарській ще вечером 20. січня. Філясевіч цьому не заперечив, одвак заявив, що відпровадивши Корнеллю з Академічної вулиці, де були разом у цукорні Залеского а потім у Мусяловіча, розпращався біля палати Семінських на Пекарській; Корнелля буцім то йшов за якимось ділом в гору Пекарської вул. Зате вже при другім переслуханню Філясевіч змінив свої зізнання настільки, що він, мовляв, відвів Корнеллю аж на личаківський цвинтар, куди той ішов на якусь зустріч. Ця непевність і хиткість зізнань, а також ствердження, що Філяс. і Корн. ворогували, довели до арештування Філясевіча 9. лютого ц. р. Арештований вже Філясевіч признався до вбивства Корнеллі, одвак заявив, що це сталось невогячи, при оглядинах револьвера при розмові на тему самогубства, яке нібито він, Філясевіч, збирався доконати в романтичній обстанові личаківського цвинтаря. Після вбивства Філ. шукав свого найщирійшого понятеля Віктора Обмінського, а не найшовши його, пішов у відвідини до проф. політехніки д-ра А. Ломніцкого. Через два дні виїхав до Славська з лещетами і там зустрів Обмінського, перед яким у великій тайні висповідався: Корнелля згинув з його руки, але випадково.

Та вже при найблизших зізнаннях Філ. признався до свідомого вбиства. Причиною мали стати образливі слова, які в розмові на лавочці на лич. цвинтарі, мав кинути Корнелля на адресу п-ни Ірини Ломніцкої, в якій він, Філясевіч, любився. Філясевіч візвав тоді Корнеллю відкликати ці слова, а коли той не хотів — застрілив його. Цю свою ролю лицаря підтримує Філясевіч підчас цілого судового слідства.

Розправі проводить радник Антоневіч, як вотанти фіґурують радн. Гетінґер і радн. Швайцер. Боронить адв. д-р Пе- радцкі, пошкодовану сторону заступає д-р Дверніцкі. До розправи покликано 65 свідків. З огляду на середовище, з якого рекрутувались оба „герої сумного часу", розправа стягнула величезний натовп цікавої публики, яку допущено лише за поіменними білетами вступу. — Заінтриґований головно жіночий світ, з огляду на славу донжуанів, якою в колах „золотої молоді" тішились оба головні актори цієї траґедії. Оба вони у своїх 20-ти роках мали вже буйну минувшину, яка від шкільної лавки крізь добровольчі ряди польської армії, всілякі короткотермінові посади, дрібні митарства бездумчиве гуляще життя — одного з них завела в могилу, а другого посадила на лаву підсудних. Суне на вул. Баторого товпа цікавих, жадна зануритись у бруди великоміського життя.

ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

Небезпека нової війни на Сході. — Тайні рад.-турецькі наради.

Між Туреччиною й СРСР. ідуть тайні наради за посередництвом Літвінова для заключення союза проти Анґлії. СРСР. ґарантує Туреччині підмогу всіми збройними силами в спорі за Мосуль, Туреччина попре СРСР. в усій акції проти Анґлії, головнож у перешкодженні Анґлії уладити базу для своєї фльоти на Чорному морі. — Подорожні, що прибули з Царгорода кажуть, що в цілій Туреччині незвичайне обурення проти Анґлії. Сподіються важних подій. Є чутки, що Дарданелі замкнеться для всіх кораблів, коли справа Мосуля не буде негайно полагоджена. Відложення рішення ціла тур. преса вважає фактом неможливим до прийняття. Анґорський уряд рішений виступити якнайенергічнійше.

Нові сан. проєкти Ґрабского.

Замісць повновластей для прем. Ґрабского і замісць т. зв. рямкового закона про санацію екон. життя, мають випрацювати инший проєкт закона. Проєкти ці предложать соймови з будж. преліміпарем на 1926. Від становища сойму до тих проєктів залежатиме доля уряду Ґрабского.

Зїзд у Люцерні 15. жовтня.

Французький уряд одержав із Берліна півофіц. повідомлення про рішення запрошення на конференцію в Люцерні. Авас подає, що конференція буде 15. Х.

Біржа.

Вчора в відношенні до передучорашньої госи послідувала знижка. Оборот середній.

Амер. дол. 6·38 — 6·42, канад. дол. 5·95 — 6·00, чеські кор. 0·17·50 — 0·18—, леї 0·02·75 —0·02·80, франц. франк 0·26·50— 2·26·80 швайц. фр. 1·12—1·14, анг. фунт 07·80—28·00.

Золото. 20 кор. 24·20 —24·50, 20 франк 22·80—23·00; 20 марк. 28·00—28·20; 10 руб 30·50—31·00.

Срібло. Австр. кор. 0·50·00—0·52·00, 5 ав. кор. 2·55—2·65, фльорени 1·30—1·32, рубл. 2·05—2·10, рубель дрібним сріблом 1·00 —1·18.

Збіжжя.

Пшениця кр. з 1925 р. 23·00 24·00, жито зл. з 1925 р. 16·00—17·00, ячмінь паст. 14·50 15·50 овес гал. 14—.15.

✝ Посмертні згадки.

Кирило Малицький, емер. управитель школи в Щирці, помер ненадійно 15. п. м. на удар серця. Покійний був громадянином в повнім того слова розумінні. Людина чесна, солідна, горячий патріот, перейшов в останніх літах через горнило важких допустів. В часі світової війни арештований на підставі нікчемного доносу, страждав в Талергофі; за польських часів теж був арештований і відсидів свою „пайку" в „Бриґідках". Покійний був загально люблений і шанований. Тому й не диво, що на його похорони явилося багато народу зі Щирця й околиці. На вічний спочинок супровожало Покійного б-тьох священиків, учительський збір та шкільна молодь. Прощав Покійника гарною промовою місцевий парох о. Мих. Баричко, в імени українського учительства промовляв п. Іван Стронський з Пікулович, а в імени щирецького громадянства б. його учень адвокат д-р Альтштетер. В. И. П.!

✝

О. Петро Княжинський

совітник перемиської еп. Консисторії, парох Тисовиці, жукотинського деканату по довгих терпіннях помер у Львові 22. вересня 1925 в 64 році життя.

Опечалені жінка і діти просять на похорон в пятницю 25. вересня в год. 3. поп. з каплиці Анатомії на Личаківський цвинтар. 515 1—1

ОПОВІСТКИ.

Репертуар „Українського Наддніпрянського Театру О. Мітневич:

Бережани. Саля Сокола.
26.IX. „Циганка Аза".
27.IX. „Маруся Богуславка".
29. IX. „Пан Твардовський".
30.IX. „Вій". 131 20—?

Український мішаний хор Д. Котка:
пятниця 25.IX. Золочів.
субота 26.IX. Золочів.
неділя 27.IX. Золочів.
понеділок 28.IX. Броди.
вівторок 29.IX. Броди. 115 17—?

Вписи на однорічний торговельний курс приймаються в домівці Торговельної Школи Т-ва „Просвіта у Львові вул. Корняктів ч. 1. в будні дні від 9—10 рано. Предложити треба матуральне свідоцтво і зол. 10 вписового. 3—3

Дрібні оголошення.

ЛОЗИНА американської культури; штубри до саджения і всякі кошикарські вироби поручає кооп. „Згода" в Суходолі п. Глібовичі великі. 512 1—1

КІМНАТА з удержанням для 2 академиків. Відомість вул. Снядецьких ч. 5, II. пов. на право. 516 1—?

АКАДЕМІКОВІ некурячому винаймлю спільний покій. Потоцького 14, I. пов. ганком. 514 1—1

ПОШУКУЄТЬСЯ енергічної господині до заряду дому і господарства у священика на селі. Зголошення приймає уряд парохіяльний Тартаків ad Сокаль. 509 1-1

ЖІНКА інтелігентна самітна, середніх літ, що розуміється на хатнім і сільським господарстві, з дуже добрими свідоцтвами, пошукує місця. Львів, Иосифа Федорович, Личаківська 16. партер. 510 1-1

ДИРЕКТОР ТЕАТРУ СТАДНИК має лист в Адміністрації. 1—1

УКІНЧЕНА семинаристка III. р. пошукує лекції на селі. Зголошення слати до Адміністр. „Діла" під Інструкторка. 513 1-3

ПОШУКУЄТЬСЯ інструктора для учениka з II. кл. гімназійної, услівя листовно. Греко-кат. уряд парохії Раків п. Креховичі коло Долини. 505 2—2

СПРАВЖНЯ НАГОДА! Прожиток за 6 зол.! Поважний дохід забезпечить собі кождий, коли заснує собі фабрику предметів необхідної потреби, без грошевого вкладу і спеціяльної освіти. Хто перешле 6 зол. одержить інформації та приписи. „Контимент" Львів, пл. Більчевского 10. 504 2—2

ПОШУКУЮ лекції у Львові. Зголошення під студ. ветер. 506 2—2

АНГЛІСЬКОЇ та французької мови та літератури вчу поодиноко та збірно. Адміністрація „Діла". 508 2—2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

„AURELIA"

Під фірмою „AURELIA" буде відкритий дня 24. IX. ц. р. **новий маґазин мод при пл. Марійській 5.** (давний франц. готель) в вестибулі на право. П. Т. Пані будуть мати нагоду переконатися, що найновіщі і наймодніщі моделі заграничні щойно спроваджені з Парижа і Відня є правдивими унікатами. Ціни реклями вимкового дуже приступні.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТОВСТИХ!
Чай проти товстіння
в пачках по зол. 2·50 поручає
Аптика М-ра Лешка Сладовського
497 б), **Львів, Галицька 19.** 1—?

Перльмуттера Ультрамарина є найкращою і найвидатнійшою краскою до біля, вапна і малювання. Спеціяльна ультрамарина для цукроварень і текстильних фабрик
Фабрика ультрамарини
Х. ПЕРЛЬМУТТЕР
ЛЬВІВ—ЗНЕСІННЯ,
190 **бюро: вул. Слонечна 26.** 7-16

Концесіонована школа крою і шиття під знаною фірмою **НОЛЯНДА** приймає без перерви на 3 місячний практичний курс крою і шиття, та модиярства. Ціни знижені 4—4
457 Львів, **Сташіца** 8, II. п. (бічна Хорущини)

МАҐАЗИН ФУТЕР
Е. СОЛІН **ФЛЬОРІЯНА СОЛІНА** — — **вдова.** — —
307 **ЛЬВІВ, СОБІСКОГО ч. 4.** 9—16
поручає наймодніщі футра, найліпшої якости, по умірковавих цінах — услівя догідні

АСТРАХАНИ
СЕЛЬСКІНИ
КРИМСЬКІ БАРАНКИ

НА ЖІНОЧІ ПОКРИТТЯ **НА ДОГІДНІ СПЛАТИ**

СТАНИСЛАВА ВРОНСЬКОГО СИНИ, ЛЬВІВ площа Марійська ч. 10.

За редакцію відповідає І. Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". Друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.